25

T>>1 Vayeilech

Deuteronomy 31:1-30

- ti shan sand taught it in a see wrote down this poem and taught it is the see wrote down this poem and taught it
- into the land that I promised them on oath, and I and resolute: for you shall bring the Israelites אָרי פֿניאַ אָרי פֿני אַלוּי הולע פֿרילוּן (אָמֶל הָ אַלַה הָנַיל פָּי אַלָּה הָבָלי "Be strong". "Be strong" בי יִייְלְיה הָבִיאַ אָריבְנָי
- this Teaching to the very end,
- Ark of the Covenant of your God 'הוה, and let it רוווליה אָלון בִּינִיה־יִהוּה Jay אַלון בִּינִיה־יִהוּה אָלון בִינִיה־יִהוּה אָלון בִינִיה־יִהוּה הַאָּלון בִינִיה־יִהוּה הַאָּלון בִּינִיה־יִהוּה הַאָּל אַלון בִּינִיה־יִהוּה אָלון בִּינִיה־יִהוּה הַאָּל אַלון בִּינִיה־יִהוּה אָלון בִּינִיה־יִבוּה אַלון בִּינִיה־יִבוּה אַלון בִּינִיה־יִבוּה אַלון בִּינִיהַ אַבּין אַנְיוֹי the Covenant of יחוח, saying:
- then, when I am dead! you have defiant toward ?111; how much more, even now, while I am still alive in your midst, אור בי אַנלי אָר אָר בּנּי אָנלי אָר בּנִי אָר בּנִי אָנלי אָר בּנִי אָר בּנִי אָר בּנִי אָר בּנִי אָר בּנִי אַר בּנִי אַנלי אָר בּנִי אַנלי אָר בּנִי אָר בּנִי אַר בּנִי אַנלי אָר בּנִי אַנלי בּנְי בּנְי בּנִי אַר בּנִי אָר בּנִי אַנלי אָר בּנִי אַנלי בּנְי אָר בּנִי אָר בּנִי אָר בּנִי אַר בּנִי אַנלי בּנְי בּנְי בּנִי אַר בּנִי אַנלי בּנְי בּנְי בּנִי אַר בּנִי אַר בּנִי בּנְי בּנִי אַר בּנִי אַר בּנִי בּנְי בְּנִי בּנְי בּנִי אָר בּנִי בּנְי בּנִי בּנְי בְּנִי בְּיִי בְּיִבְייִי בְּיִי בְּייִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּייִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּיִי בְּייִי בְּיִי בְּיִי בְּיִינְייִי בְּיִינְייִי בְּיִינְייִי בְּיִייִי בְּיִינְייִי בְּיינִייִי בְּיינִינְייִי בְּיינִיינְייִינְייִינְייִינְיינִינְיינִינְיינִינְיינִינְיינִינְיינִינְיינִינְיינִינְיינִינְיינִינְיינִינְיינִינְינִינְיינִינְינִינְינִינְינִינְינִינְינִינְינִינְיינִינְינִינְינִינְינִינְינִינְינִינְינִינְינִינְיינִינְינִינִיינְינִינְינִינְינִינְינִינְיינִינְינִינְינִינְיינִינְיינִינְי remain there as a witness against you.
- witness against them. to them and that I may call heaven and earth to your officials, that I may speak all these words
- enjoined upon you, and that in time to come misfortune will befall you for having done evil in the sight of 'nin, whom you vexed by your deeds. wickedly and turn away from the path that I
- very end, in the hearing of the whole congregation

- ְּמְּלֵאְלֵ אֵלְ-נֵיאַלֹּגֹּא אַׁמְּנִינִּמְלָּגֹּעִיּ לְנִיַם וֹאַנְלֵי אַנִיֹנְעַ מַלֵּבֹי:
- To serving the words and my and but oses Mander 4.2 נְיְהְיִי וְ כְּכְּלָוֹת מֹשֶׁה לְכִהְנַב אֶת־דִּבְרִי הַתּוֹרֶה־הַזֹּאַת עַל־עָפֶר עֶד הַמָּם:
- אָר Ark of בי נִינְעָ מִתוֹר: אַס בא בּינִישָל אָר הַלְּלִלִם נָשְׁאָי אֲרָוֹן בִּרִיּת־יְהֹוָה לֵאמִר:
- אֶּלְתַּיכֶּם וְתִּיָּתִּם בָּלֶ לְמֶּר:
- עמַכֶּם הַיּנִם מַמִּלְיִם הֵיִּנְםׁ עִם־יִּהֹוָה וָאָף כִּי־אַהְרָי מוֹתְי:
- הַהְבָּרֶים הָאֵלֶה וְאָעֶיהָה בָּם אָת־הַשָּׁמֵיִם וְאָת־הָאָרֶץ:
- דְּלְגְיֶנְיִ יְּעִוְּעִ עְעַבְּלְגִיכְלְגִיסְוִ דְּלֵעַגְשָׁתְּעִ יְדִיכְם: צַּוּיִתִּי אֶתְבֶּם וְקְלָאת אֶתְבֶם הַרֶעֶה בְּאַחֲרָיִת הַיָּמִים כִּי־תַעֲשׁוּ אֶת־הָרַעַ ישָרְ דֶרֶהָה וּמִלְהָם מִוֹּדָהְשָׁר וּאַמָר בּי Por I know that, when I am dead, you will act
- את ot the mords of this poem to the Moses recited the words of this poem to the fixth of the more of this poem to the

31

- וֹנֵלֵך מֹשֶה הַיְּדְבָרִים הָאָלֶה אֶל־כְּל־יִשׂרָאַל: 1 Moses went and spoke (Moses went and spoke An ancient Heb. ms. and the Septuagint read: "When Moses had finished speaking..."; cf. 29.1.) these things to all Israel.
- עוד לְצֵאַת He said to them: I am now one hundred and twenty ולבוא ויהוה אמר אלי לא תעבר את־הירדן הזה:
 - years old. I can no longer be active. (be active Lit. "come and go.") Moreover, הוהי has said to me, "You shall not go across yonder Jordan."
 - אַת־הַגּוֹיָם הָאָלֶה עבר לְפַנֵּיךְ הָוּא־יַשְׁמֵּיד אָת־הַגּוֹיָם הָאָלֶה (זוֹ It is indeed your God יְהוֹה who will cross over מַלְפַנֵיךָ וִירִשַׂתָם יִהוֹשַׂעַ הָוֹא עבר לִפַנִיךָ כַאֲשֵׂר דִבֵּר יִהוָה:
 - before you, and who will wipe out those nations from your path; and you shall dispossess them.—Joshua is the one who shall cross before you, as הוהי has spoken.—
- 4 ועשה יהוה להם כאשר עשה לסיחון ולעוג מלכי האמרי ולארצם
- will do to them as was done to Sihon and Og, kings of the Amorites, and to their countries, when [God] wiped them out.
- 5 ונתנם יהוה לפניכם ועשיתם להם ככל־המצוה אשר צויתי אתכם:
- will deliver them up to you, and you shall deal with them in full accordance with the Instruction that I have enjoined upon you.
- חזָקוּ וַאָמֵצוּ אַל־תִירִאוּ וָאַל־תַעַרְצוּ מִפְנֵיהֶם כִּי | יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ הְוֹא ההלך עמך לא ירפר ולא יעובה:
- Be strong and resolute, be not in fear or in dread of them; for it is indeed your God הוהי who marches with you: [God] will not fail you or forsake vou.
- וַיִּקרָא מֹשֵׁה לִיהוֹשַׁעַ וַיֹּאמֶר אֲלָיו לְעֵינַי כָל־יִשְׂרָאֵלֹ חְזָק וָאֱמַץְׂ כִּי אתה תבוא את־העם הזה אל־הארץ אשר נשבע יהוה לאבתם לתת לָהָם וִאַתָה תַנְחִילָנָה אוֹתַם:
- Then Moses called Joshua and said to him in the sight of all Israel: "Be strong and resolute, for it is you who shall go with this people into the land that הוהי swore to their fathers to give them, and it is you who shall apportion it to
- אַ יַנִיהוָה הָוֹא וּ הַהֹלֶךָ לְפַנֵּיךָ הָוֹא יָהְיָה עַמְּךְ לְא יַרְפַּךְ וַלְא יַעַזְבַךָּ 8 לָא תִירָא וִלָּא תַחַת:
 - And it is indeed הוהי who will go before you. [God] will be with you—and will not fail you or forsake you. Fear not and be not dismayed!"
 - הַנְשַׁאִים אַת־אַרוֹן בַּרַית יְהוָה וָאַל־כַּל־זִקְנֵי יְשֹׁרָאַל:
 - 9 Moses wrote down this Teaching and gave it to the priests, sons of Levi, who carried the Ark of 'הוה's Covenant, and to all the elders of Israel.
- 10 And Moses instructed them as follows: Everv ויצו משה אותם לאמר מקץ | שבע שנים במעד שנת השמטה בחג הַסכות:
 - seventh year, (Every seventh year See note at 15.1.) the year set for remission, at the Feast of
- 11 בבוא כל־ישראל לראות את־פני יהוה אלהיך במקום אשר יבחר תקרא אַת־הַתוֹרָה הַזֹּאת נָגֶד כַּל־יִשׂרָאַל בַּאַזְנֵיהַם:
 - when all Israel comes to appear before your God in the place that [God] will choose, you shall read this Teaching aloud in the presence of all Israel.

- ישמעו ולמען ילמדו ויַראוֹ אַת־יהוָה אַלהיכם ושמרו לעשות אַת־כַּל־הַבַרֵי הַתוֹרֵה הַזָּאת:
- בשעריך למען (הַרֶּךְ אָשֶׁר בְּשֹׁעְרֵיךְ לְמַעָן (הַרֶּבָ אָשֶׁר בְּשֹׁעְרֵיךָ לְמַעָן (הַכֶּרָ אָשֶׁר בְשֹׁעְרֵיךָ לְמַעָן (Gather the people—men, women, children, (men, women, children Or "householders, wives, [other] dependents." Cf. 2.34; 3.6. See the Dictionary under "householder" and aph.) and the strangers in your communities—that they may hear and so learn to revere your God הוהי and to observe faithfully every word of this Teaching.
- דור אָרְיָהָה אָת־יָהוָה אַלהִיכֶם אַשֶּׁר לא־יָדְעוּ יָשֶׁמְעוּ וְלְמֵדוּ לְּרִיְאָה אַת־יָהוָה אַלהִיכֶם Their children, too, who have not had the כל־הימים אשר אתם חיים על־האדמה אשר אתם עברים את־הירדן שַׂמַה לִרְשִׂתַה:
 - והתיצבו באהל מועד ואצונו וילך משה ויהושע ויתיצבו באהל מועד:
 - מוד הענן עליפתח האהל: מודי באהל בעמוד ענן ויַעמר עמוד הענן עליפתח האהל: appeared in the Tent, in a pillar of cloud,
 - 16 וַיָּאמֵר יִהוֹהָ אֱל־מֹשֵׁה הִנָּךָ שֹׁכֶב עִם־אֲבֹתַיךָ וִקם הָעָּם הָזֵה ווָנָה ו אַחֵרֵי וּ אֵלהַי נַכַר־הָאַרֵץ אַשוֹר הָוּא בַא־שַׂמַה בַּקרבּוֹ וַעַזַבַּנִי וְהַפֵּר את־בריתי אשר כרתי אתו:
- 17 וחרה אפי בו ביום־המוא ועובתים והסתרתי פני מהם והיה לָאַכֹל וּמַצָאָהוּ רָעוֹת רָבּוֹת וִצְרָוֹת וָאָמֵרֹ בַּיִוֹם הַהֹּוֹא הַלֹא עַל כִי־אַין אלהי בקרבי מצאוני הרעות האלה:
- 18 ואָנלי הַסְתַּר אַסְתִיר פַנִי בַּיִוֹם הַהוֹא עַל כַּל־הַרְעָה אֲשֵׁר עְשָׁה כִי פלה אל־אלהים אחרים:
- 19 ועתה כתבו לכם את־השירה הואת ולמדה את־בני־ישראל שימה בפיהם למען תהיה לי השיכה הזאת לעד בבני ישראל:
- 20 כִּי־אַבִּיאַנוּ אַל־הָאַדָמַה | אֲשַׂר־נִשֹבָּעְתִי לָאַבֹתִיו זָבַת חַלָב וּדְבַשׁ וְאָכָל וְשַׂבְע וְדָשֶׁן וּפִנָּה אֶל־אֱלֹהִים אֲחַרִים וַעַבְדוּם וִנַאַצוּנִי וַהַפֵּר :אֱת־בַּרִיתִי
- 21 והיה כייתמצאן אתו רעות רבות וצרות וענתה השירה הזאת לפניו לעד כִי לָא תשַכַח מפִי זַרעו כִי יָדַעתִי אֵת־יִצרו אֲשֵׂר הְוּא עשה הַיוֹם בַּטַרֶם אֲבִיאַנוּ אֱל־הַאָרֵץ אֲשֵׂר נִשֹבַּעְתִי:

- experience, shall hear and learn to revere your God הוהי as long as they live in the land that you are about to cross the Jordan to possess.
- said to Moses: The time is drawing near for הוהי 14 ניאמר יהוֹה אל־מֹשָׁה הַן קרבוּ ימֹיךַ לְמוּת קרָא אַת־יְהוֹשׁע you to die. Call Joshua and present yourselves in the Tent of Meeting, that I may instruct him. Moses and Joshua went and presented themselves in the Tent of Meeting.
 - the pillar of cloud having come to rest at the entrance of the tent.
 - said to Moses: You are soon to lie with your ancestors. This people will thereupon go astray after the alien gods in their midst, in the land that they are about to enter; they will forsake Me and break My covenant that I made with them.
 - Then My anger will flare up against them, and I will abandon them and hide My countenance from them. They shall be ready prey; and many evils and troubles shall befall them. And they shall say on that day, "Surely it is because our God is not in our midst that these evils have befallen us."
 - Yet I will keep My countenance hidden on that day, because of all the evil they have done in turning to other gods.
 - Therefore, write down this poem and teach it to the people of Israel; put it in their mouths, in order that this poem may be My witness against the people of Israel.
 - When I bring them into the land flowing with milk and honey that I promised on oath to their fathers, and they eat their fill and grow fat and turn to other gods and serve them, spurning Me and breaking My covenant,
 - and the many evils and troubles befall them—then this poem shall confront them as a witness, since it will never be lost from the mouth of their offspring. For I know what plans they are devising even now, before I bring them into the land that I promised on oath.